

Sammanställning av lärarenkät för det nationella provet i svenska 1 och svenska som andraspråk 1, vt 2022

Denna sammanställning redovisar resultatet från lärarenkäten till det nationella provet i svenska 1 och svenska som andraspråk 1 vårterminen 2022. Jämförelser med resultat från tidigare enkät-sammanställningar görs med år 2019, eftersom de ordinarie proven inte genomfördes våren 2020 eller våren 2021 på grund av coronapandemin.

Lärarenkäten besvarades av sammanlagt 269 lärare. I enkäten framkommer att 59 procent av dessa undervisar i kursen svenska 1, att 17 procent undervisar i kursen svenska som andraspråk 1 och att 24 procent undervisar i båda kurserna. En person har inte svarat på vilken kurs den undervisar i. Jämfört med år 2019 har andelen lärare som svarar att de antingen undervisar båda kurserna eller endast svenska som andraspråk 1 ökat från 32 procent till 41 procent. Av de som har besvarat enkäten anger 67 procent att de har genomfört provet med elever på yrkesförberedande program. Detta är jämförbart med år 2019 där 68 procent svarade att de genomfört provet med elever på yrkesförberedande program.

Antalet besvarade enkäter har ökat något jämfört med år 2019. Trots detta räknas 269 informanter som en relativt låg svarsfrekvens och resultaten i följande sammanställning bör därför tolkas med försiktighet. Totalt antal svarande per fråga redovisas i en separat kolumn i respektive tabell och i respektive figurrubrik för figurerna, eftersom det finns ett visst bortfall i flera frågor. Tabeller och figurer i sammanställningen summerar till 99–101 procent på grund av avrundning.

På grund av sekretessbestämmelserna kring provet kan skrivuppgifters rubriker, innehåll och liknande inte röjas.

Synpunkter på provets innehåll

I följande avsnitt presenteras de svarande lärarnas åsikter om provets innehåll som helhet. I tabell 1 nedan redovisas lärarnas helhetsintryck av provet.

Tabell 1. Vad tycker du om provet som helhet?

	Bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Dåligt	Antal svar
Andel	34 %	51 %	13 %	2 %	269

Av tabell 1 framgår att en betydande majoritet av de svarande lärarna är positivt inställda till provet som helhet. Sammanlagt 85 procent uppger att provet fungerat *bra* eller *ganska bra*. År 2019 hade 95 procent av de svarande lärarna ett positivt helhetsintryck av provet. De som besvarat enkäten har för varje fråga haft möjlighet att kommentera sitt svar i fritext. De fritextsvar på frågan ovan som rör enskilda delprov behandlas i denna sammanställning under de rubriker som presenterar synpunkter på respektive delprov.

Synpunkter på lärarinformationen – det gröna häftet

De lärare som besvarat enkäten är nöjda med det gröna häftet med lärarinformation som medföljer proven. Av de 267 som besvarat frågan anser 75 procent att informationen fungerat *bra* och 24 procent att den fungerat *ganska bra*. Bland kommentarerna återkommer synpunkten att det gröna häftet är tydligt och informativt.

Synpunkter på delprov A: muntlig framställning

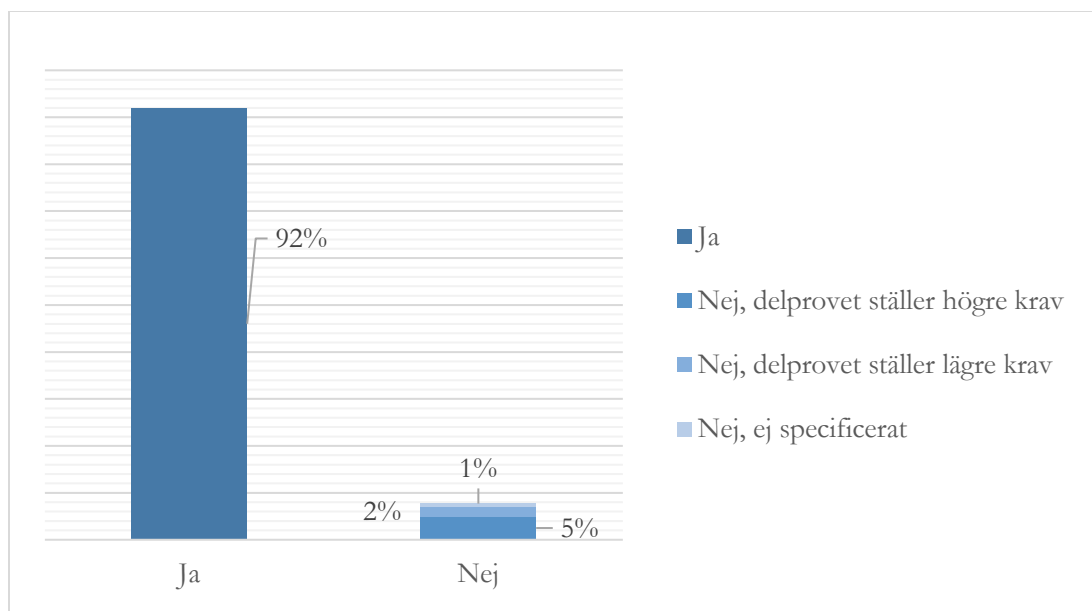
Nedan presenteras de svarande lärarnas synpunkter på delprov A. Tabell 2 anger hur de upplever att den gemensamma förberedelsen med eleverna inför delprov A fungerade.

Tabell 2. Hur fungerade den gemensamma förberedelsen med eleverna inför delprov A?

	Bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Dåligt	Antal svar
Andel	59 %	33 %	8 %	0 %	266

Tabell 2 visar att den stora majoriteten, 92 procent av de svarande lärarna, anser att förberedelsen fungerade *bra* eller *ganska bra*. I fritextsvaren beskriver några lärare delprov A som uppskattat av eleverna och att de inspelade elevexemplen var till stor hjälp. Några andra lärare beskriver temat och ämnesförslagen som svårtolkade och abstrakta för eleverna. Detta lyfts särskilt fram bland de lärare som undervisar elever som läser kursen svenska som andraspråk 1, samt lärare som undervisar elever som läser svenska 1 på yrkesförberedande program. Provggruppen uppmärksammar givetvis kritiken från de svarande lärarna. När delprovet prövas ut ges eleverna ett bredare tema att utgå från. Flera av elevernas egna ämnesuppslag från dessa utprovningar har använts som ämnesförslag i årets elevhäfte. I sammansättningen av ämnesförslag eftersträvas alltid en balans mellan konkreta och abstrakta ämnen.

Lärarnas uppfattning om huruvida delprov A motsvarar ämnesplanen vad gäller svårighetsgrad redovisas i figur 1 nedan.

Figur 1. Tycker du att delprovet motsvarar ämnesplanen vad gäller svårighetsgrad? Antal svarande: 259 personer.

Figur 1 visar att en klar majoritet, 92 procent av de svarande lärarna, anser att delprovets svårighetsgrad motsvarar ämnesplanen. I fritextsvaren skriver några av dessa lärare att kopplingen mellan delprovet och ämnesplanen är tydlig gällande muntlig presentation. Sammanlagt 8 procent svarar att delprovets svårighetsgrad inte motsvarar ämnesplanen. Flera av de lärare som anser att delprovet ställer högre krav än ämnesplanen (5 procent) anger tidigare nämnda synpunkter på provets tema som orsak i sina kommentarer.

I tabell 3 nedan redovisas lärarnas svar på hur väl instruktionen till delprov A fungerade.

Tabell 3. Hur fungerade instruktionen till delprov A?

	Bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Dåligt	Antal svar
Andel	54 %	36 %	9 %	1 %	268

Som framgår av tabell 3 är de allra flesta lärarna nöjda med delprovets instruktioner. Av de 268 lärare som besvarar frågan uppger 90 procent att instruktionen fungerat *bra* eller *ganska bra*. En majoritet av lärarna, 76 procent, anser att eleverna haft *stor* eller *ganska stor* nytta av ämnesförslagen för delprov A, vilket redovisas i tabell 4 nedan. I några av fritextsvaren återkommer den kritik avseende temat som har nämnts ovan.

Tabell 4. Hur stor nytta hade eleverna av ämnesförslagen?

	Stor	Ganska stor	Ganska liten	Liten/Ingen alls	Antal svar
Andel	30 %	46 %	20 %	4 %	268

I tabell 5 presenteras lärarnas åsikter om det bedömningsunderlag som medföljer delprov A.

Tabell 5. Hur fungerade bedömningsunderlaget vid bedömningen av elevlösningarna?

	Bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Dåligt	Antal svar
Bedömningsmatriser	72 %	24 %	2 %	1 %	269
Kommentarer till bedömningsmatriser	65 %	29 %	4 %	2 %	255

Tabell 5 visar att en betydande majoritet av de svarande lärarna anser att både bedömningsmatriser och kommentarer till bedömningsmatriser fungerar *bra* eller *ganska bra* vid bedömningen av elevernas anföranden. Av fritextsvaren framgår även att de filmade elevanförandena på Skolverkets e-tjänst för bedömningsstöd och kartläggningmaterial utgör ett uppskattat komplement till bedömningsunderlaget.

Synpunkter på texthäftet

I tabell 6 sammanställs lärarnas synpunkter på texthäftet till delprov B och C.

Tabell 6. Vad anser du om texturvalet?

	Bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Dåligt	Antal svar
Andel	50 %	37 %	10 %	3 %	267

Tabell 6 visar att merparten av lärarna är nöjda med texturvalet. 50 procent anser att urvalet är *bra*, och 37 procent tycker att det är *ganska bra*. I fritextsvaren skriver flera lärare att de uppskattar texturvalet och lyfter särskilt fram variationen i texthäftet samt att de anser att texterna är intressanta. Andra lärare skriver att texterna ligger på alltför hög nivå för åldersgruppen eller är alltför svåra för vissa specifika elevgrupper. I det slutgiltiga urvalet av texter till ett prov utgår provgruppen från flera olika aspekter, till exempel texternas ämnesinnehåll och genre samt svårighetsgrad och ordantal. Sammansättningen av texter syftar till att utgöra ett lämpligt underlag för uppgifter till både delprov B och delprov C. Samtliga texter är nogsamt utprovade och resultaten av dessa utprovningar är jämförbara med tidigare års prov.

Synpunkter på delprov B: läsförståelse

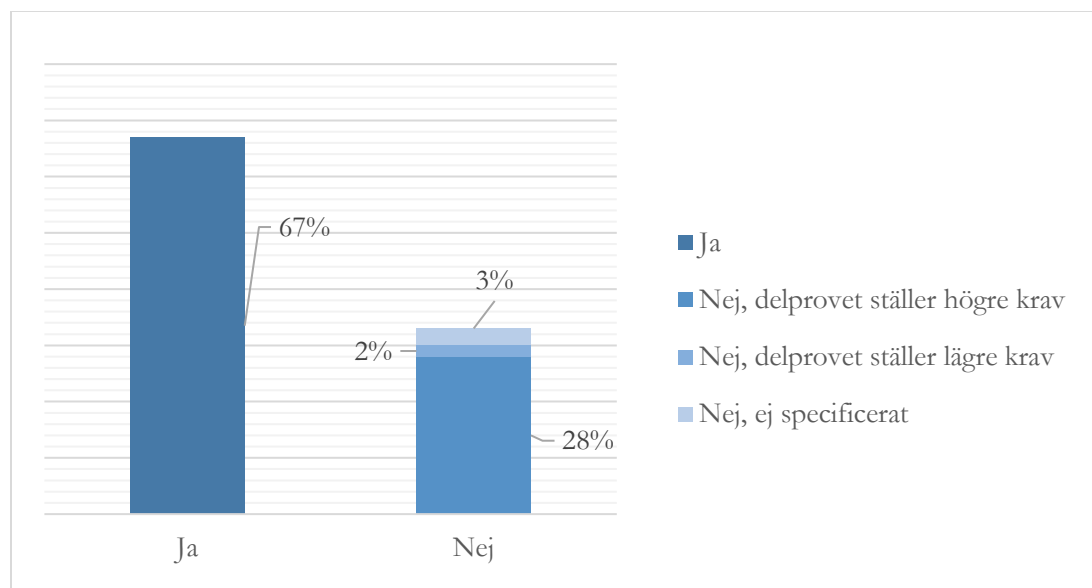
Nedan presenteras de svarande lärarnas synpunkter på delprov B. I tabell 7 framgår deras uppfattning om hur den gemensamma förberedelsen inför delprov B fungerade.

Tabell 7. Hur fungerade den gemensamma förberedelsen med eleverna inför delprov B?

	Bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Dåligt	Antal svar
Andel	59 %	37 %	4 %	1 %	267

Enligt enkäten anser 96 procent av de svarande lärarna att förberedelsen inför delprov B fungerade *bra* respektive *ganska bra*. Likt tidigare år efterfrågas fler exempel som stöd i förberedelserna, gärna i form av kompletta exempelprov. Av upphovsrättsliga skäl är det inte möjligt att publicera samtligt frisläppt material på webben, men exempel på uppgifter finns på provgruppens webbplats <https://www.natprov.nordiska.uu.se/kurs1/exempel/>. Provggruppen vill även uppmärksamma att det finns ett antal äldre nationella prov där sekretessen har gått ut. Lärare kan också anmäla sina undervisningsgrupper till de utprovningar av läsförståelseuppgifter som genomförs vid ett flertal tillfällen per år. Se <https://www.natprov.nordiska.uu.se/gymnasiet/utprovning/> för mer information om detta.

I enkäten efterfrågas också lärarnas uppfattning om huruvida delprovet motsvarar ämnesplanen vad gäller svårighetsgrad. I figur 2 redovisas svarsutfallet.

Figur 2. Tycker du att delprovet motsvarar ämnesplanen vad gäller svårighetsgrad? Antal svarande: 264 personer.

Av figur 2 framgår att en majoritet (67 procent) av de som besvarat enkäten anser att delprovet och ämnesplanen har liknande svårighetsgrad. Bland de som anser att delprovet ställer högre krav än ämnesplanen (28 procent) kommenterar några lärare texternas svårighetsgrad medan andra lyfter fram delprovets uppgifter som särskilt utmanande för eleverna. Endast 2 procent av de som besvarat frågan anser att delprovet ställer lägre krav än ämnesplanen. Jämfört med 2019 års enkät har andelen lärare som svarar att delprovet ställer högre krav än ämnesplanen ökat. På samma fråga som då besvarades

av 214 personer angav 80 procent att de ansåg att delprovet och ämnesplanen hade liknande svårighetsgrad och 16 procent att delprovet ställde högre krav än ämnesplanen.

På enkätens fråga ”Innehöll delprovet en rimlig textmängd för eleverna att bearbeta på den angivna provtiden?” svarar 93 procent av 267 personer *ja*. Vissa skriver i fritextsvaren att deras elever hade gott om tid att genomföra delprovet medan andra har lyft fram att den angivna provtiden var för kort, särskilt för de elever som läser kursen svenska som andraspråk 1 och för elever i behov av anpassningar. Tiden för genomförandet är 120 minuter i kursen svenska 1 och 180 minuter i kursen svenska som andraspråk 1. För elever i behov av anpassningar kan tiden för genomförandet utökas, men den sammanlagda tiden bör inte uppgå till mer än fyra timmar. Se det gröna häftet *Lärarinformation* för mer information om tillåtna anpassningar.

I enkäten efterfrågas också hur eleverna upplevde formuleringarna i delprovets uppgifter. I tabell 8 redovisas svarsutfallet av denna fråga.

Tabell 8. Hur upplevde dina elever formuleringarna i läsuppgifterna?

	Tydliga	Ganska tydliga	Ganska otydliga	Otydliga	Antal svar
Andel	18 %	49 %	29 %	4 %	266

När lärarna ombeds uppskatta hur eleverna uppfattade läsuppgifterna, svarar 67 procent att de uppfattades som *tydliga* eller *ganska tydliga*. En knapp tredjedel anser att uppgifterna är *ganska otydliga* och 4 procent att de är *otydliga*. I sina kommentarer skriver många lärare att delprovets uppgifter har varit utmanande för eleverna. De nämner delprovets flervalstuppgifter och menar att de är för många och för svåra för eleverna att hantera. Detta lyfts fram i särskilt hög utsträckning bland de svarande lärare som undervisar elever i kursen svenska som andraspråk 1 eller elever med läs- och skrivsvårigheter. En handfull lärare menar också att flervalstuppgifternas alternativ är alltför likartade och att eleverna inte kan tyda de nyansskillnader som de svarande lärarna menar att dessa bygger på. Kommentarer om att flervalstuppgifternas utformning i sig försvårar för elever förekommer även som svar på andra frågor i enkäten.

Provgruppen uppmärksammar givetvis kritiken från de svarande lärarna. Det stämmer att andelen flervalstuppgifter i delprovet har ökat. Vårterminen 2019 bestod delprovet (totalt 27 uppgifter) av 14 flervalstuppgifter och vårterminen 2022 av 17 flervalstuppgifter. De nationella proven i svenska och svenska som andraspråk befinner sig i ett intensivt utvecklingskede när det gäller anpassning till den kommande digitaliseringen samt till det systemramverk¹ som Skolverket slagit fast för de nationella proven och som snart börjar gälla. För läsprovets del innebär det bland annat att de kommer att bestå av en högre andel flervalstuppgifter.² Syftet med att utöka antalet flervalstuppgifter är bland annat att stärka likvärdigheten i bedömningen av det nationella provet. Provgruppen har i uppdrag att stärka provets reliabilitet (tillförlitlighet) utifrån kvantitativa mått, där strängare krav satts upp än tidigare.

¹ Se vidare om systemramverket: <https://www.skolverket.se/publikationer?id=3890>

² Se vidare om regeringens uppdrag till Skolverket kring andelen automaträttade uppgifter i de digitala nationella proven: <https://www.skolverket.se/om-oss/var-verksamhet/skolverkets-prioriterade-omraden/digitalisering/digitala-nationella-prov/bedomning-av-nationella-prov-nar-de-blir-digitala#skvtableofcontent8887>

Automatiskt utvärderade uppgifter som ersätter uppgifter där elever själva formulerar sina svar behöver kunna pröva liknande kognitiva processer, det vill säga visa elevens förmåga att tolka och göra inferenser. De kan därför ibland vara relativt krävande. Sammantaget kommer dock delprovet alltid att bestå av uppgifter av varierande svårighetsgrad och detta gäller även urvalet av flervalstuppgifter.

Provggruppen arbetar systematiskt med delprovets svårighetsgrad. Uppgifterna genomgår en omfattande utvärderingsprocess där svårighetsgraden för varje uppgift undersöks utifrån noggrann statistisk analys. Urvalet av uppgifter förhåller sig sedan till vissa riktvärden och syftar till att i så hög grad som möjligt återspegla tidigare provs svårighetsgrad och att skapa en sammansättning av uppgifter av olika typer och läsprocesser som är jämförbar mellan olika provversioner. Dessutom görs pedagogiska avväganden, till exempel av huruvida en uppgift mäter förståelse av textens centrala delar eller mer perifera detaljer. Utöver detta anlitar provgruppen en grupp av verksamma lärare som analyserar delprovets sammantagna svårighetsgrad vid så kallade kravgränsmöten där delprovets betygsgränser bestäms. Delprovets betygsgränser stöder sig på kravgränsgruppens rekommendation, och vi har inte i våra utvärderingar sett att det är stora skillnader i svårighetsgrad på uppgiftsnivå för årets uppgifter.

I enkäten ställs också frågan om hur väl bedömningsunderlaget fungerade vid bedömningen. Av 268 svarande anger 77 procent att det har fungerat *bra* och 20 procent att det har fungerat *ganska bra*. I fritextsvaren lyfter många fram att bedömningsunderlaget var tydligt och att det tillsammans med fler flervalstuppgifter gjorde att delprovet uppfattades som lätt att bedöma.

Synpunkter på delprov C: skriftlig framställning

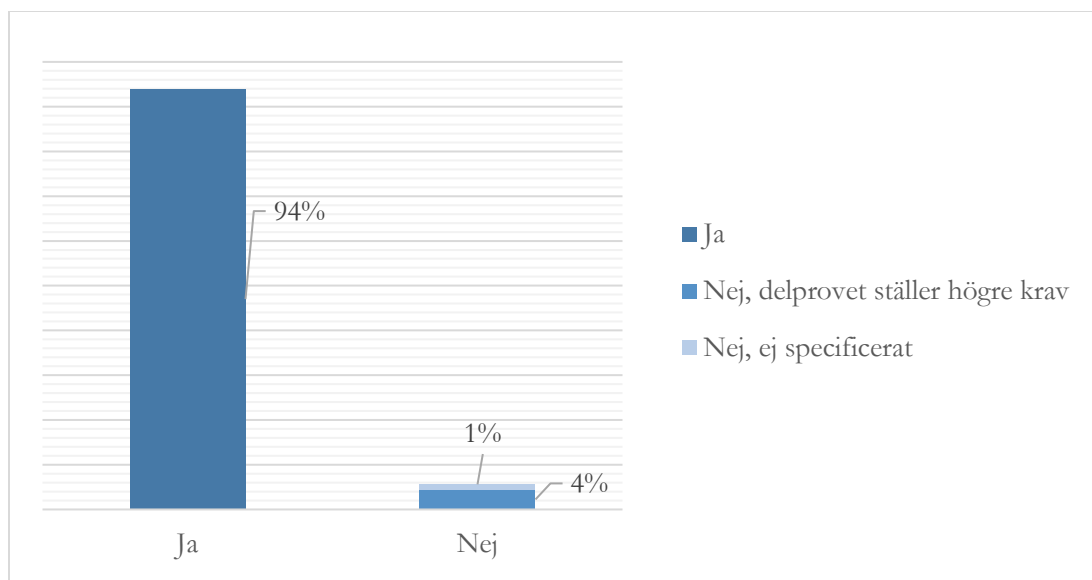
I följande avsnitt presenteras de svarande lärarnas åsikter om delprov C. I tabell 9 redovisas deras uppfattning om hur de gemensamma förberedelserna inför delprovet fungerade.

Tabell 9. Hur fungerade den gemensamma förberedelsen med eleverna inför delprov C?

	Bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Dåligt	Antal svar
Andel	71 %	25 %	3 %	1 %	268

En stor andel av lärarna, 96 procent, anser att förberedelsen fungerade *bra* eller *ganska bra* i deras undervisningsgrupper. I de fall förberedelsen gått sämre uppges främst tidsbrist och elevfrånvaro som orsak.

Svaren på enkätens fråga om huruvida delprovet motsvarar ämnesplanen vad gäller svårighetsgrad sammanställs i figur 3.

Figur 3. Tycker du att delprovet motsvarar ämnesplanen vad gäller svårighetsgrad? Antal svarande: 267 personer.

Av figur 3 framgår att majoriteten av lärarna, 94 procent, tycker att delprovet och ämnesplanen stämmer överens vad gäller svårighetsgrad. Endast en av de svarande lärarna har angett att delprovet ställer lägre krav än ämnesplanens svårighetsgrad, vilket är en för liten procentandel att illustrera i diagrammet.

Lärarna fick även svara på i hur hög utsträckning texthäftet fungerade som underlag för skrivuppgifterna. Av 265 svarande ansåg 41 procent att texterna fungerade i *stor* utsträckning och 52 procent att de fungerade i *ganska stor* utsträckning. Av kommentarerna framgår att en del av de svarande lärarna anser att textunderlaget varierade i svårighetsgrad. Textunderlagen till de argumenterande skriv-uppgifterna beskrivs av flera lärare som svåra på grund av att ämnesinnehållet var obekant för eleverna. Andra lärare beskriver att det är svårare för eleverna att använda skönlitteratur som underlag för det skriftliga delprovet.

De fyra uppgifterna i delprov C upplevs av 73 procent av de 261 svarande lärarna som likartade i svårighetsgrad och karaktär. Av de kritiska lärarna anger flera att en specifik uppgift är svårare än de andra, men det råder ingen enighet om vilken uppgift som utmärker sig som särskilt svår. Uppgift 1 beskrivs av flera lärare som enklare än de andra, samtidigt som några lärare anser att uppgift 1 är den svåraste uppgiften. Ett antal lärare anser att uppgifter som efterfrågar ett argumenterande inlägg är lättare än de uppgifter som efterfrågar ett utredande inlägg, eftersom eleverna är mer bekanta med texttypen. Provggruppen vill uppmärksamma att elevtexten i kopieringsunderlaget är vald i avsikt att förbereda eleverna på ett utredande inlägg.

De flesta lärare anser att bedömningsunderlaget har fungerat bra vid bedömningen av elevlösningarna. I tabell 10 nedan presenteras lärarnas uppfattningar om bedömningsmatriserna och de bedömda elevlösningarna som utgjorde bedömningsunderlaget till delprov C.

Tabell 10. Hur fungerade bedömningsunderlaget vid bedömningen av elevlösningarna?

	Bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Dåligt	Antal svar
Bedömningsmatriser	72 %	24 %	3 %	1 %	269
Uppgiftsbeskrivningar	75 %	22 %	1 %	1 %	269
Bedömda elevlösningar	56 %	32 %	10 %	2 %	268
Kommentarmaterial	66 %	27 %	6 %	1 %	266

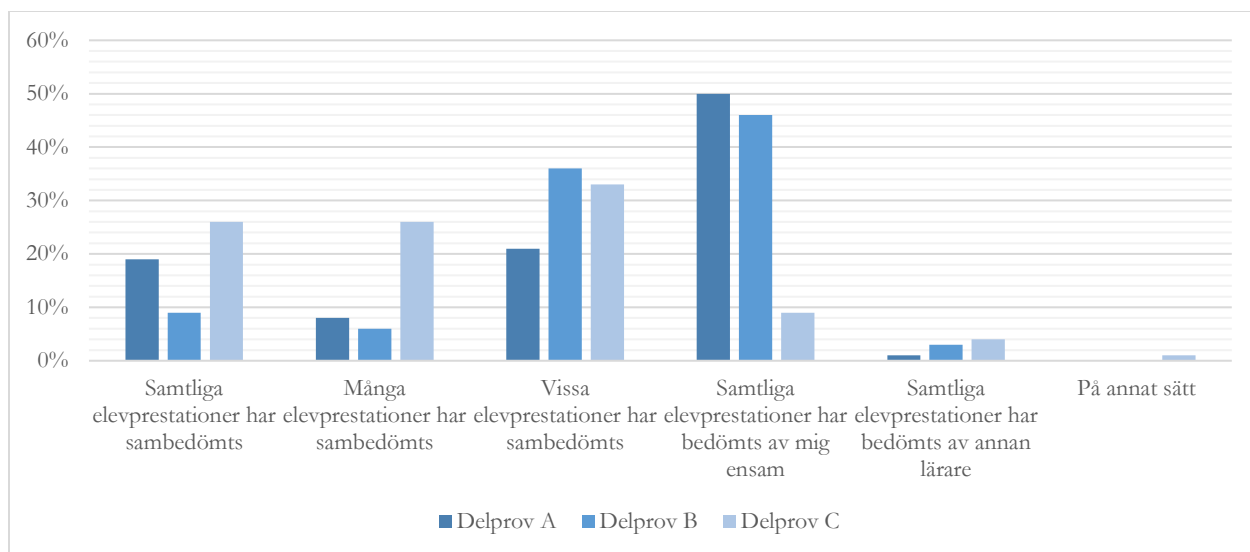
Enligt tabell 10 framgår att en klar majoritet av de svarande lärarna anser att bedömningsunderlaget fungerar *bra* eller *ganska bra*. Bedömningsmatriser, uppgiftsbeskrivningar och kommentarmaterial uppskattas av de allra flesta. De bedömda elevlösningarna uppskattas också av en majoritet av lärarna, men i jämförelse med det övriga bedömningsunderlaget anges i något högre grad att de fungerar *ganska dåligt* eller *dåligt* (10 procent respektive 2 procent).

I fritextsvaren tar de kritiska lärarna bland annat upp önskemål om ytterligare bedömningsexempel så att alla uppgifter har exempel på samtliga betygssteg. Tyvärr kan detta önskemål inte tillgodoses då utrymmet i häftet *Bedömningsanvisningar Delprov B&C* är begränsat. Provggruppen hänvisar i stället till bedömningsexempel på webbplatsen <https://www.natprov.nordiska.uu.se/kurs1/exempel/>. Framför allt efterfrågas fler bedömda elevlösningar för kursen svenska som andraspråk 1. Tyvärr kan detta önskemål inte heller tillgodoses, då sammansättningen ska spegla det totala elevunderlaget bland de elever som genomför vårterminens prov, vilket motsvarar en elevlösning per uppgift. Provggruppen eftersträvar att de bedömda elevlösningarna från kursen svenska som andraspråk 1 ska visa samtliga betygsnivåer i aspekten Språk och stil. Vad beträffar aspekten Innehåll och kritisk läsning rekommenderar provgruppen läsning av analyserna i både svenska 1 och svenska som andraspråk 1, eftersom betygskraven för denna aspekt är desamma i båda kurserna.

Några av de svarande lärarna uttrycker önskemål om hårdare respektive mildare aspektbedömning exempelvis avseende källhantering, styckeindelning och språklig nivå.

Andra synpunkter på provet

Enkätens avsnitt om andra aspekter på provet avser bland annat hur de olika delproven har bedömts. Svaren på denna fråga redovisas i figur 4.

Figur 4. Hur har provet bedömts? Antal svarande: 269 (delprov A och delprov B), 268 (delprov C).

Av figur 4 framgår att många lärare bedömer delprov A och B i huvudsak på egen hand medan sambedömning i delprov C förekommer oftare. Sammanlagt 85 procent av de lärare som besvarat enkäten har i år arbetat med sambedömning av delprov C i någon mån. För delprov A och B är motsvarande andel 48 procent respektive 51 procent.

Lärarna har också fått besvara frågan om hur provet har fungerat för elever i behov av anpassningar. Av de lärare som undervisar dessa elever anser 30 procent att provet fungerade *bra* och 47 procent att provet fungerade *ganska bra*. Vidare ansåg 19 procent att provet fungerade *ganska dåligt* för dessa elever och 4 procent att det fungerade *dåligt*. En jämförelse över tid av svaren på denna fråga presenteras i tabell 11 nedan. Andelar och antal svar har beräknats på samma sätt som ovan och redovisas endast utifrån de som svarat att frågan är aktuell för dem.

Tabell 11. Jämförelse över tid gällande frågan ”Hur har provet fungerat för elever med funktionsnedsättning?”

	Bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Dåligt	Antal svar
2017	45 %	50 %	4 %	1 %	197
2018	46 %	45 %	5 %	4 %	237
2019	36 %	44 %	15 %	4 %	165
2022	30 %	47 %	19 %	4 %	210

Tabellen visar att utfallet i enkäterna från 2022 och 2019 är någorlunda jämförbart, men andelen lärare som anser att provet har fungerat *ganska dåligt* eller *dåligt* för elever med funktionsnedsättning har ökat markant sedan 2017 och 2018. Provggruppen beklagar att provet har fungerat sämre för elever med funktionsnedsättning, men konstaterar att det inte har skett några förändringar i fråga om vilka anpassningar som är tillåtna sedan 2017. Avgörande för vilka anpassningar som kan tillåtas är huruvida provet fortfarande prövar de kunskaper och de förmågor som respektive delprov avser pröva. Se kapitlet ”Allmän information” i häftet *Lärarinformation*.

I årets enkät har frågan ovan följts av följdfrågan ”Vilka anpassningar har gjorts för elever med funktionsnedsättning?”. Det vanligaste är att ange förlängd provtid, genomförande i annan skrivsal samt tillgång till inläst material som exempel på anpassningar. Det är också vanligt att delprov A genomförs i mindre grupp.

I enkäten ombeds lärarna även att uppskatta hur stor risken för fusk är på de tre delproven. I tabell 12 nedan redovisas svaren.

Tabell 12. Hur stor är risken för fusk i samband med ...

	Stor	Ganska stor	Ganska liten	Liten/ingen alls	Antal svar
... delprov A	12 %	24 %	39 %	25 %	269
... delprov B	1 %	7 %	42 %	50 %	269
... delprov C	1 %	1 %	36 %	62 %	269

Delprov A bedöms vara det delprov som innebär störst risk för fusk. Av de svarande lärarna anser 36 procent att risken är *stor* eller *ganska stor*. Problemet ligger, enligt flertalet kommentarer, i att förberedelserna för det muntliga framförandet ofta sker utanför lektionstid. En del lärare tar upp att det finns en risk för att eleverna kopierar tal från nätet eller från vänner. I häftet *Lärarinformation* föreslås att lärare som önskar kan samla in talmanus i syfte att stärka provsäkerheten och förebygga plagiat. Gällande delprov B handlar fuskrisken enligt de svarande lärarna främst om trängsel och placering i klassrummen. Risken för fusk anses vara minst vid delprov C, då eleven fortfarande måste producera en text på plats även om hen skulle ha sett uppgiften i förväg. Dessutom används programvara på elevdatorerna för att förhindra att eleverna kan komma ut på internet under provets gång.

På enkätens fråga om i vilken utsträckning bedömningens olika steg fungerar som stöd för betygssättningen svarar lärarna enligt tabell 13 nedan.

Tabell 13. I vilken utsträckning fungerar bedömningens olika steg som stöd för att betygssätta dina elever utifrån de kunskapskrav som delprovet speglar?

	Stor	Ganska stor	Ganska liten	Liten/ingen alls	Antal svar
Aspektbedömning (i delprov A)	27 %	57 %	15 %	2 %	266
Aspektbedömning (i delprov C)	29 %	59 %	10 %	2 %	267
Delprovsbetyg	26 %	61 %	12 %	2 %	264
Sammanvägt provbetyg	22 %	52 %	20 %	5 %	261

Enligt enkätsvaren används aspektbedömningen (i delprov A och C), samt delprovsbetygen i större utsträckning än det sammanvägda provbetyget. Av de svarande lärarna anger 84 procent (delprov A) respektive 88 procent (delprov C) att aspektbedömningen fungerar som stöd i *stor* eller *ganska stor* utsträckning. Motsvarande andel för delprovsbetygen är 87 procent. Vidare fungerar det sammanvägda provbetyget som stöd vid betygssättning i *stor* eller *ganska stor* utsträckning enligt 74 procent av lärarna. De som menar att det sammanvägda provbetyget inte fungerar som stöd i betygssättningen

lyfter bland annat fram att faktorer som provstress kan få det sammanvägda provbetyget att avvika från elevens prestation under läsåret. Andra kritiserar att ett delprovsbetyg kan väga upp ett annat och därmed ge ett högre sammanvägt provbetyg.

I slutet av enkäten har lärarna haft möjlighet att uttrycka ytterligare synpunkter på provet. Även här kommenteras provets tema både med positiva och negativa omdömen. Ett fåtal av de svarande lärarna önskar också tidigare leveranser av bedömningsanvisningarna så att proven kan börja rättas och bedömas direkt, men flera av dessa lärare uttrycker också insikt om att syftet med uppdelade och senarelagda leveranser är att minska spridningsrisken.

Provgruppen vill tacka för samtliga svar och betona att enkätsvaren läses med stort intresse och tas i beaktande inför arbetet med kommande prov samt förs vidare till vår uppdragsgivare, Skolverket.